

SOFT SKILLS – ЗАТРЕБУВАНІ НАВИЧКИ XXI СТОЛІТТЯ

Ракітянська Л.М., к.п.н., доцент

Криворізький державний педагогічний університет

Посилення глобалізаційних процесів у світі загострює проблему підготовки фахівців нової формації, професійний рівень яких відповідав би європейським стандартам та вимогам ринку праці. Черговий Всесвітній економічний Форум (World Economic Forum, Davos, 2018) визначив найбільш пріоритетні і затребувані на світовому ринку праці професійні навички XXI ст. Серед інших виокремлений «емоційний інтелект» як soft skills – «м'яка навичка». Засновник і президент Форуму К. Шваб [1] вважає, що людство стоїть на порозі четвертої промислової революції, яка кардинально змінить всю світову економіку, що, в свою чергу, призведе до глибоких наслідків в соціальній сфері і передусім у сфері працевлаштування та зайнятості населення. Технологічний прогрес, високотехнологічні інновації, загострюючи проблему конкурентоздатності, вносять корективи у сучасний ринок праці, руйнуючи й скорочуючи сталі професії і народжуючи нові, змінюючи вимоги до сталих професійних навичок на «навички XXI століття», яких вимагає час та швидкість і радикальність соціально-економічних змін. Подолання глобальних викликів техногенної цивілізації XXI ст., мінімізація потенційних негативних наслідків та адаптація до нового соціального середовища, можлива, вважає К. Шваб, за умови «мобілізації колективної мудрості нашого розуму, сердець та душ» [1, с.31-34]. Він пропонує розвивати чотири типи інтелекту, які порівнює з розумом, серцем, душею та тілом:

- контекстуальний інтелект (розум) – те, як ми розуміємо та використовуємо наші знання. Ті, хто приймає рішення, повинні уміти співпрацювати з іншими за принципом «множинності зацікавлених», тобто з урахуванням якнайбільше різних думок, інтересів інших;

- емоційний інтелект (серце) – те, як ми опрацьовуємо та інтегруємо наші думки, почуття, як ставимося до самих себе та один до одного. Емоційний інтелект є «важливим атрибутом четвертої промислової революції», «якість провідника змін», яка відіграє вирішальну роль у досягненні успіху і включає самосвідомість, самоконтроль, мотивацію, емпатію, соціальні навички;

- натхненний інтелект (душа) – те, як ми використовуємо наше відчуття власної та загальної цілі, довіру з метою змінити ситуацію на краще і діяти в загальних інтересах. Він надихає людину на постійний пошук смислу та значущості, на креатив, довіру, яку можна завоювати й утримати за умови тісної співпраці та взаємодії, що ґрунтується на загальних інтересах;

- фізичний інтелект (тіло) – те, як ми розвиваємо і підтримуємо наше власне здоров'я та благополуччя, а також здоров'я та благополуччя інших. Фізичні заняття позитивно впливають на почуття й думки, сприяють життєвому успіху [1, с.31-34].

Набуті інтелектуальні навички, за К. Швабом, повинні доповнюватись здатністю до створення інновацій, проявами креативності, гнучкістю та критичністю мислення, здатністю адаптуватись до нової ситуації, співпрацювати з іншими, володіти, за його образним порівнянням, «соціальною й інтелектуальною спритністю лисиці, ніж позбавленої гнучкості, вузькоспрямованої концентрації на меті, що властива їжакові». Людський капітал К. Шваб розглядає більш вагомим і цінним у досягненні економічного успіху, ніж фінансовий [1, с.31].

Отже, оволодіння майбутніми фахівцями визначеними міжнародним,

експертним співтовариством емоційно-інтелектуальними, «м'якими навичками» (soft skills) має бути одним із пріоритетних напрямів професійної підготовки.

Література:

1. Шваб К. Четвертая промышленная революция. Издательство «Эксмо», 2016. 208 с.

УДК 378.145

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБІРКОВОСТІ ДИСЦИПЛІН – НЕВІД'ЄМНИЙ КОМПОНЕНТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Северин О.О., к.т.н., доцент

Шуліка О.О., к.т.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

В умовах інтеграції вітчизняної освіти у міжнародний простір невід'ємними є розширення прав і можливостей здобувачів вищої освіти, створення освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти, включаючи надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії [1].

В рамках освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів зі спеціальності 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)», освоєння якої забезпечує набуття здобувачами першого (бакалаврського) рівня освіти здатності розв'язувати складні спеціалізовані